

100 NÁVRHOV

ako spraviť z Košíc lepšie mesto

**HLAVNE
MESTO
KOŠICE**

Na nasledujúcich stránkach nájdete našich 100 návrhov - ako spraviť z Košíc lepšie a krajšie miesto na život.

Tento zoznam definuje naše vízie a priority, ktoré budeme v mestskom zastupiteľstve navrhovať alebo ich podporovať.

Niektoré z bodov sú zrealizovateľné v krátkodobom horizonte na úrovni mesta alebo mestských častí, iné majú charakter dlhodobej vízie a na ich presadenie budeme potrebovať širokú podporu mestského zastupiteľstva.

Verejný priestor a zeleň

- 1. Zriadenie pozície ambasádora pre verejný priestor**, ktorý by monitoroval nedostatky a problémy týkajúce sa mestskej zelene, stavu chodníkov, rozpadajúcich sa konštrukcií, zábradlí, prašiakov a iných socialistických reliktov. Následne by zabezpečil ich opravu alebo odstránenie.
- 2. Kompletná revízia stavu mestskej zelene.** Naším cieľom je zvýšiť estetiku a funkčnosť parkov a zelených plôch a zaviesť jasnú logiku do výsadby rastlín.
- 3. Vytvorenie informačnej kampane** za účelom zníženia miery vandalizmu a množstva grafity v meste.
- 4. Rozšíriť kompetencie Správy mestskej zelene** o odstraňovanie grafitov z budov. Zodpovedný team by stav poškodenia budov monitoroval, prioritizoval podľa lokality a po konzultácii a dohode s majiteľmi odstraňoval.
- 5. Aktívny boj voči vizuálnemu smogu** formou odstraňovania billboardov a iných reklamných nosičov, ktoré nie sú osadené v súlade s platnými normami.
- 6. Vytvorenie mestského reklamného manuálu**, ktorý by záväzne určoval pravidlá pre reklamné plochy, billboardy a citylighty a tiež ich vzhľad, umiestnenie, povolené množstvo a hustotu.

- 7.** **Zriadiť funkciu mestských záhradníkov:** Ľuďom, ktorí sa radi starajú o svoje predzáhradky a okolie ponúknuť pomoc a asistenciu. Ak by svoje aktivity rozšírili a aktívne sa starali aj o širšie okolie, mesto ich bude odmeňovať formou zliav na dopravu, voľných vstupov do múzeí, galérií, či iných benefitov.
- 8.** **Zvýšiť počet smetných košov a sáčkov pre psíčkarov.** Toto opatrenie doplníme o efektívnejšiu kontrolu psíčkarov zo strany mestskej polície.
- 9.** Zo zanedbaných lokalít, cestných a železničných mostov navrhujeme **vytvoriť legálne plochy pre tvorcov street-artu a iných druhov umenia.**
- 10.** **Výsadba ovocných kríkov a bylinek** na verejných plochách. Obyvatelia mesta budú mať o dôvod viac aktívne využívať mestskú zeleň a zatrávnené plochy.
- 11.** **Podpora výsadby vždyzelených popínavých rastlín** na mestské budovy - pri ktorých to statika a pamiatkári dovoľia. Zvýšila by sa tak estetická hodnota budov a v letných mesiacoch by sálali menej tepla.
- 12.** Zjednodušenie a **podpora aktívneho využívania plochých striech v meste.** Sú ideálnym miestom na stretávanie sa so susedmi , výsadbu menších kríkov a suchomilných bylín.

13. **Premena nevyužívaných asfaltových a betónových plôch na trávnik a zeleň.**
14. Postupná **výmena asfaltových chodníkov** za dlažbu: Je to síce drahšie a časovo náročnejšie riešenie, no dlažbu je jednoduché v prípade výkopu presunúť či efektívne opraviť. Navyše prepúšťa vodu, čo je v dnešnej dobe veľmi dôležité.
15. **Vytváranie nových vodných plôch**, dažďových záhrad a vodozadržných systémov, ako nástroj na zmiernenie dopadov zmeny klímy.
16. Spevňovanie plôch a **vytváranie chodníkov** na miestach, ktoré si chodci sami vytvorili.
17. Budovanie bezbariérových **koridorov a spevnených nájazdov** na chodníky pre cyklistov.
18. **Zvýšenie bezbariérovosti** pre matky s kočíkmi a osoby na invalidnom vozíku.
19. Vytvorenie ekologických a **klimatických nárokov na developerov** (% zelených plôch, podpora vzniku zelených striech...)
20. V prípade novovzniknutých parkovacích miest pri nových stavbách **uprednostňovať priepustný podklad namiesto asfaltu.**

21.

Podpora vzniku mestských úľov, “hmyzích hotelov” a iných riešení - ako cesta k väčšej biodiverzite mesta.

22.

Zintenzívnenie **boja proti inváznym rastlinám** a nežiadúcim - alergénnyim druhom rastlín.

23.

Podpora vzniku **metropolitného inštitútu Košice**, ako samostatnej, politicky nezávislej inštitúcie.

24.

Revízia prenájmov budov, ktoré sú vo vlastníctve mesta, s ohľadom na verejnoprospešnú funkciu a pridanú hodnotu pre okolité susedstvo.

25.

Podpora **postupného získavania pozemkov** pod rekreačnými lokalitami do majetku mesta.

26.

Vyhlásenie architektonickej súťaže na vytvorenie **funkčného návrhu nových zábradlí pred obytnými blokmi** - za účelom nahradenia ohnutých, hrdzavých a neestetických zábradlí z 50-80. rokov.

27.

Monitoring a zonácia mestskej zelene - za účelom identifikovania zón, kde je možné ponechať lúčny porast a identifikovania zón, o ktoré sa starajú občania, aby sa predišlo konfliktom pri kosení trávy a predzáhradiek.

Turizmus

28. **Zjednotiť a presťahovať mestské a regionálne informačné centrá pod jednu strechu.** Dosiahli by sme tak zníženie nákladov a ľahšiu orientáciu turistov v meste. Navyše konkurencia a napätie medzi dvoma dotovanými organizáciami pôsobiacimi v turizme nie sú pre mesto a kraj prospešné.

29. **Oživenie plagátov s mapou Košíc.** Vyblednuté a málo používané mapy navrhujeme vymeniť za modernejšie a jednoduchšie mapy, ktoré by ľudí nasmerovali na najatraktívnejšie miesta Košíc.

30. **Odstránenie nefunkčných informačných kioskov z mestského parku.** Ich modernizácia a údržba sú ekonomicky neudržateľné. V súčasnom stave zaberajú verejný priestor a zhoršujú prvý dojem turistov z mesta.

31. V spolupráci s SVP - **vytvorenie plynulej vodnej línie medzi Aničkou a sídliskom Nad Jazerom** - formou vodných priepustov. Vytvoríme tak dlhý vodný koridor, ktorý bude možné využívať na kajakovanie a iné vodné športy.

32. **Dlhodobá stabilita v promovaní Košíc:** Mediálny obraz aký o sebe Košice vytvárajú sa nesmie meniť každé 4 roky - s výmenou vedenia Visit Košice, mestskej organizácie, ktorá sa stará o turizmus.

- 33.** **Obnovenie a renovácia Hrnčiarskej ulice.**
Pre turistov je to dodnes významný bod na mape Košíc. Stav a funkčnosť tejto ulice je nutné zlepšiť.
- 34.** **Podpora eventov, ktoré sú pre turistov kľúčové.**
Jedná sa najmä o Slávnosti vína, Balónovú fiestu, Cassovia classic, Gurmán fest a iné.
- 35.** **Obmedzenie podnikateľskej činnosti organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,**
ak svojou činnosťou negatívne ovplyvňujú hospodársku súťaž.
- 36.** **Posilnenie spolupráce s okolitými mestami**
za účelom propagácie Východného Slovenska, ako ľahko rozpoznateľného regiónu pre turistov.
- 37.** **Podpora vzniku nových turistických atrakcií**
a atraktivít na území mesta (ferraty, vyhliadky...)

Doprava

- 38.** **Zaviesť prioritizáciu ciest a chodníkov** na základe ich dôležitosti a využívanosti.
- 39.** **Zvýšiť bezpečnosť na priechodoch pre chodcov** formou budovania stredových pásov, osvetlenia a budovaním inteligentných prvkov.
- 40.** **Vytvorenie informačnej kampane** zameranej na zvýšenie tolerantnosti voči chodcom na prechodoch. Túto kampaň podporí práca mestskej polície.
- 41.** **Zrýchliť MHD** formou vytvorenia bus-pruhov, zavedením prednosti električiek a autobusov a zmenou trasovania liniek.
- 42.** **Podpora budovania veľkokapacitných parkovacích domov** a záchytných parkovísk.
- 43.** **Prioritizácia hromadnej dopravy a cyklodopravy** ako riešenie kritickej dopravnej situácie v meste.
- 44.** Pravidelné **zverejňovanie a analyzovanie zberu dát o hromadnej doprave** v meste s cieľom zefektívniť jej fungovanie. Tieto dáta budú slúžiť na plánovanie a prioritizovanie údržby.
- 45.** **Prepojiť všetky mestské časti** funkčnými a logickými cyklotrasami.

- 46.** **Zaviesť jednotnú celomestskú parkovaciau politiku**, vrátane rezidentských zón.
- 47.** **Postaviť prístrešky na zastávkach MHD, kde absentujú** a zmeniť ich vzhľad, aby poskytovali lepšiu ochranu pred zlým počasím.
- 48.** **Zintenzívniť frekvenciu odchodov spojov** na nosných linkách MHD.
- 49.** **Doplnenie klimatizácie do električiek**, ktoré ňou nie sú vybavené.
- 50.** **Obnoviť trolejbusovú dopravu** a zvyšovať podiel vozidiel s ekologickým pohonom.
- 51.** **Zabezpečiť posilové spoje MHD** počas navštevovaných kultúrnych a športových udalostí.
- 52.** **Budovať terminály pre integrovanú dopravu** (Juh a Sever) a prepojiť ich s MHD a železnicou.
- 53.** **Budovať infraštruktúru pre uskladnenie bicyklov a kolobežiek** pri školách, úradoch a športoviskách.
- 54.** Podpora výstavby súvislej cyklotrasy pozdĺž Hornádu (**EuroVelo 11**).

55.

**Zvýšiť podporu
zdieľanej dopravy.**

56.

**Priorizácia chodcov a cyklistov
na križovatkách.**

57.

Podpora budovania kruhových objazdov
ktoré sú dimenzované aj pre chodcov či
cyklistov (tzv. holandský kruhový objazd).

58.

**Premeniť vybrané ulice v centre mesta
na pešie zóny** a doplniť v nich zelené prvky.

59.

**Zvýšenie komfortu a motivácie občanov
využívať dopravu zavedením hliadok
mestskej polície** vo vybraných časoch
na vybraných linkách (napr. v piatok večer,
nočné linky a pod.)

60.

**Podpora alternatívnych energetických
zdrojov** využiteľných v doprave (vodík).

Školstvo

61.

Zvýšenie kapacity škôlok

z externých zdrojov.

62.

Zefektívnenie fungovania predškolských

zariadení formou ich presunutia pod mestské časti.

63.

Zriadenie mestského centra podpory učiteľov

pôsobiacich na území mesta Košice a jeho okolia. Pod gesciou mesta Košice vytvoriť priestor pre efektívnu výmenu dobrých praxí a inovatívnych metód na školách v meste so zapojením všetkých relevantných inštitúcií a aktérov v meste.

64.

Podpora včasnej intervencie v rodinách, ktoré majú deti so znevýhodnením.

65.

Vytvoriť podmienky pre absolvovanie **povinného predprimárneho vzdelávania detí materských škôl** pre všetky deti a vytvoriť možnosti čo najskôr zaradiť dieťa do vzdelávacieho procesu, dostupné predškolské vzdelávanie pre všetky sociálne skupiny.

66.

Vytvoriť motivačný systém pre vedenie školy a pedagogických aj nepedagogických pracovníkov s cieľom zlepšenia klímy na školách. Zo strany zriaďovateľa sledovať a vyhodnocovať napĺňanie koncepčných a rozvojových zámerov.

- 67.** Systematické **znižovanie investičného dlhu** na školách a školských zariadeniach v meste Košice a v UMR rekonštrukciami a ich modernizáciou.
- 68.** **Zabezpečenie zníženia energetickej náročnosti** a environmentálnej záťaže školských budov stavebno-technickými opatreniami.
- 69.** **Debarierizácia škôl a školských zariadení** v spolupráci s organizáciami a osobami pôsobiacimi v oblasti vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením vypracovať zoznam podmienok, ktoré by mala spĺňať debarierizovaná škola, a následne ich realizovať.

Kultúra

- 70.** Väčšia **podpora kultúrnych podujatí na sídliskách** a periférii mesta.
- 71.** **Vznik nových kultúrno-komunitných priestorov** podľa vzoru Výmenníkov a väčšia podpora komunitných aktivít v meste.
- 72.** **Vyváženie podpory kultúrnych udalostí**, aby boli naplnené potreby všetkých sociálnych a vekových skupín.
- 73.** **Zlepšenie manažmentu Kunsthalle** a jeho premena na funkčný kultúrny priestor plniaci verejnoprospešný aj komerčný účel.
- 74.** Odborná **revízia umeleckých diel vo verejnom priestore** a podpora vzniku nových umeleckých diel. Takéto umelecké objekty zvýšia atraktivitu Košíc a podčiarknú jeho kreatívny charakter.
- 75.** Spolupráca s miestnymi umelcami a galériami za účelom častejšej **prezentácie umeleckých diel vo verejnom priestore** a v uliciach mesta.
- 76.** **Podpora vzniku kreatívnej štvrte** v okolí Strojárskej ulice.
- 77.** **Podpora obnovy amfiteátra**, ako kľúčového kultúrneho bodu mesta.

Prílev mozgov

78. V rámci oblastnej organizácie cestovného ruchu Visit Košice **vytvoriť pozíciu Ambasadora pracovnej atraktivity mesta**. Ten sa bude venovať promovaniu Košíc, ako atraktívneho miesta na život a prácu. Bude vytvárať vhodné podmienky pre digitálnych nomádov a “novousadlíkov”.

79. **Prijatie série ekonomických a sociálnych opatrení**, ktoré by motivovali absolventov VŠ a odborníkov z rôznych oblastí vrátiť sa alebo presťahovať sa do Košíc.

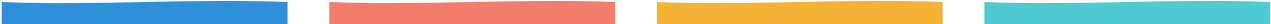
80. Identifikácia vhodných mestských priestorov na **zriadenie coworkingu a potrebnej infraštruktúry pre digitálnych nomádov**.

Šport

- 81.** **Sprístupnenie verejných a školských športovísk** širšej verejnosti v rámci vyhradených hodín.
- 82.** **Podpora budovania novej športovej infraštruktúry.**
- 83.** **Intenzívnejšia spolupráca so športovými zväzmi, štátom a KSK** v oblasti možností externého financovania budovania novej športovej infraštruktúry v meste.
- 84.** Včasná príprava projektových dokumentácií budúcej športovej infraštruktúry v snahe o čo **najvyššie zapojenie mesta do výziev, grantov a čerpania externých finančných zdrojov.**
- 85.** **Príprava územného plánu s vymedzením plôch určených pre športové stavby.**
- 86.** **Pravidelné organizovanie stretnutí s predstaviteľmi športových klubov, športovej verejnosti** v meste s cieľom analyzovať ich potreby a vízie.

Digitalizácia a smart city

- 87.** **Zriadenie mestskej karty**, ktorá občanom uľahčí platby a využívanie MHD a parkovanie v meste. Okrem toho bude slúžiť ako identifikátor do mestských inštitúcií a dobrovoľnícka karta - na základe ktorej by aktívni občania získali zľavu na dopravu a voľné vstupy do múzeí a galérií.
- 88.** **Podpora projektu Košice 2.0** - zvlášť za účelom identifikácie služieb mesta, ktoré by bolo možné digitalizovať. Občania mesta by tak mali možnosť vyhnúť sa návšteve magistrátu a čakaniu v radoch. Potrebné úkony by mohli byť poskytované online.
- 89.** Postupné **budovanie smart/inteligentného verejného osvetlenia**. Inštalácia efektívnych LED osvetlení. Kritické prechody nasvietené sústredeným bielym svetlom.
- 90.** Riešenie dopravnej infraštruktúry **vzájomným prepojením systémov riadenia** cestnej premávky a ich dynamické nastavenie za pomoci machine learning v kombinácii s API pre dopravné data.
- 91.** Využitie existujúcich kamerových systémov (mesto, polícia, DPMK). Ich zlúčenie a využitie na generovanie dát - počítadlo áut, nákladných automobilov, cyklistov, chodcov a následné využitie dát na **optimalizáciu** konkrétnej dopravnej infraštruktúry.
- 92.** Aktívna kampaň a **promovanie aplikácií, do ktorých môžu občania nahlasovať problémy** súvisiace so stavom verejných priestorov.

Mestské časti a ich kompetencie

- 93.** **Zjednotiť kompetencie mestských častí**, aby mestské časti vykonávali tie kompetencie, ktoré vedia vykonávať efektívnejšie a tak, aby vedeli skôr reagovať a riešiť problémy obyvateľov.
- 94.** V ostatných sférach zjednotiť kompetencie mestských častí (sociálne služby, materské školy...).
- 95.** **Zmena modelu financovania mestských častí**
- naviazať financovanie na skutočné príjmy mesta tak, aby bol určený koeficient, na základe ktorého budú vypočítané príspevky pre jednotlivé mestské časti bez toho, aby sa suma musela každoročne osobitne určovať.
- 96.** **Podpora zníženia súčasného počtu mestských častí** na minimálnu veľkosť 20 000 až 50 000 obyvateľov a iniciovanie príslušnej zmeny zákona o meste Košice.
- 97.** Umožniť mestu a mestským častiam, aby po súhlase mohli **navzájom investovať do ich majetku**.

Financie a rozpočet

98. Zvýšiť motiváciu ľudí bývajúcich v Košiciach - aby si v meste zriadili **trvalý pobyt**. Mesto tak získa vyššie podielové dane.

99. Zavedenie **participatívneho rozpočtu mesta**.

100. Zefektívnenie a zvýšenie **čerpania externých finančných zdrojov**.

